

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันนี้ถือกันว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การพัฒนาประเทศนั้นจะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้ก็เพียงไรก็ขึ้นอยู่กับการพัฒนาคน การพัฒนาประเทศจะไม่ได้ผลถ้าไม่เร่งรัดแก้ปัญหาทรัพยากรของประเทศในค้ำกำลังคนให้มีความรู้ความสามารถ สิ่งที่จะช่วยพัฒนากำลังคนได้นั้นก็คือการศึกษา การศึกษามีความสำคัญต่อประชากรของโลกอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะยุคใด สมัยใด และในการรณรงค์เพื่อขจัดความยากจน โรคภัยไข้เจ็บและความโง่เขลาเบาปัญญา ตลอดจนเสถียรภาพและความมั่นคงของประเทศ ที่มวลมนุษยโลกและประเทศต่าง ๆ กำลังเผชิญหน้าอยู่ทุกวันนี้ เราต้องยอมรับว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในการช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวมาแล้ว

ในค้ำการพัฒนาประเทศไม่ว่าทางค้ำเศรษฐกิจหรือสังคม ซึ่งจะส่งผลสะท้อนไปถึงเสถียรภาพของประเทศ การศึกษามีส่วนรับผิดชอบเป็นอย่างยิ่ง เพราะกำลังคนที่เรานำมาใช้เพื่อการพัฒนาประเทศนั้นย่อมเป็นผลผลิตทางการศึกษา ถ้าการศึกษาผลิตกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสิทธิภาพในการทำงานแล้ว การพัฒนาประเทศก็จะเป็นผลดี และเสถียรภาพของประเทศก็ย่อมมั่นคงตามไปด้วย แต่ถ้ากำลังคนที่ได้มานั้นขาดความรู้ความสามารถ และมีประสิทธิภาพในการทำงานต่ำ ผลที่เกิดขึ้นก็จะเป็นไปในทางตรงกันข้าม ดังนั้น การให้การศึกษาคือแก่พลเมืองจึงถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ทุกประเทศต้องคำนึงถึง และถือกันว่าไม่มีสิ่งใดจำเป็นสำหรับประเทศชาติยิ่งไปกว่าการให้การศึกษาคือ¹ ค้ำพระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ซึ่งพระราชทานแก่นิสิต

---

¹ Jean Thomas, Teacher for the School of Tomorrow (Paris : UNESCO, 1968), p. 28.

นักศึกษาที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ที่ว่า "... ขอให้ท่านตระหนักว่า ความเจริญหรือความเสื่อมของชาตินั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชน ผลการอบรมเยาวชนของท่านถือได้ว่าเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของบ้านเมืองโดยแท้..."² พระบรมราโชวาทนี้เป็นเครื่องยืนยันอย่างดีที่สุดว่า การให้การศึกษาแก่ประชาชนนั้น มีความสำคัญใหญ่หลวงนัก ไม่เพียงพัฒนาคนเท่านั้น แต่หมายถึงความเจริญ หรือความเสื่อม หรือความเป็นความตายของชาติบ้านเมืองทีเดียว

การศึกษาในระดับกลาง หรือระดับมัธยมศึกษากำลังได้รับความเอาใจใส่จากนักการศึกษาทั่วโลกในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพราะการศึกษาระดับนี้เป็นบ่อเกิดของปัญหาหลายอย่างและในขณะเดียวกัน การศึกษาระดับนี้ก็จะช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้อย่างมากมาย ถึงแม้การมัธยมศึกษาจะก่อให้เกิดปัญหาแก่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกก็จริง แต่ประเทศที่กำลังพัฒนาย่อมมีปัญหาเกี่ยวกับการมัศึกษามากกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว ปัญหาการมัธยมศึกษาในประเทศที่กำลังพัฒนามีลักษณะคล้ายคลึงกันหลายประการ เช่น ปัญหาหลักสูตรมัธยมศึกษา เน้นหนักในเรื่องการเตรียมเด็กให้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยมากเกินไป ปัญหาเด็ก และผู้ปกครองสนใจแต่จะเรียนด้วยวิชาการ ไม่อยากเรียนวิชาชีพ ทั้ง ๆ ที่ประเทศขาดกำลังคนฝ่ายเทคนิคในระดับกลางเป็นอันมาก ปัญหาการขาดแคลนครูทั้งปริมาณและคุณภาพ และปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ³ เป็นต้น

ประเทศไทยจัดได้ว่าเป็นประเทศซึ่งกำลังพัฒนา และกำลังมีปัญหากับการมัธยมศึกษาเป็นอันมาก และในขณะเดียวกันประเทศไทยก็ต้องอาศัยความก้าวหน้าทางการมัธยมศึกษาเพื่อแก้ปัญหา เศรษฐกิจและสังคมเหมือนประเทศอื่น ๆ ประกอบกับสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไป

²พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. "พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาแก่นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา" ประสานมิตรบัณฑิต 2510. (พระนคร : อักษรสัมพันธ์, 2511), หน้า 1.

³ก๊อ สวัสดิ์พานิชย์, "การมัธยมศึกษาในประเทศไทย" ประมวลบทความเกี่ยวกับมัธยมศึกษา รวบรวมและเรียบเรียงโดย บุญเจือ ไชยภักดิ์ และ วีระ อ่ำพันธุ์สุข (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา พระสุเมรุ, 2513), หน้า 1.

อย่างรวดเร็ว ความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงไปมาก คนที่มีความรู้ต่ำกว่า
ชั้นมัธยมศึกษาจึงประกอบอาชีพในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงนี้ไ้ยาก ภัยสาหัสจึงทำให้
คนต้องการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเพิ่มมากขึ้น จนเกิดปัญหาการขาดแคลนที่เรียนโดยทั่ว-
ไป เป็นเหตุให้กรมสามัญศึกษาต้องขยายโรงเรียนที่มีอยู่เดิม และจัดตั้งโรงเรียนใหม่ขึ้น
อีกปีละมาก ๆ จากโรงเรียนที่มีอยู่เดิม 582 โรง ในปี พ.ศ. 2515 เป็น 943 โรง
ในปี พ.ศ. 2519⁴

การขยายปริมาณอย่างรวดเร็วนี้เป็นสิ่งที่ดีจริง แต่จำเป็นต้องคำนึงถึงคุณภาพการ
ศึกษาให้มากเป็นพิเศษด้วย โรงเรียนหรือองค์กรทางการศึกษาต่าง ๆ จะเจริญก้าวหน้า
และสามารถทำหน้าที่ในการให้การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น นอกจากขึ้นอยู่กับ
ครูผู้สอนที่มีคุณภาพแล้ว ผู้บริหารหรือครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่มิใช่ปัจจัยสำคัญยิ่งอีกด้วย ดังที่
กัญญา สาคร⁵ ได้กล่าวไว้ว่า

โรงเรียนเป็นระบบสังคมระบบหนึ่ง อาคารเรียน หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์ใน
การเรียนการสอนจะคืออย่างไรก็ตาม จะไร้ความหมาย ถ้าคนใช้สิ่งเหล่านั้นไม่ม
ความสามารถพอ ไม่มีความตั้งใจ หรือพอใจจะใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวม
ความว่า ความเจริญในวงการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับบุคคลหลายฝ่าย แต่ที่สำคัญที่สุด คือ
ผู้บริหารการศึกษากับครู

ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้หน้าที่รับผิดชอบงานของโรงเรียน
ทั้งหมด ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนจึงมีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาใน
ระดับโรงเรียนมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ดังเช่น อรุณ รักรธรรม⁶ ได้กล่าวไว้ว่า

⁴กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, แผนพัฒนาการศึกษา
ระยะที่ 4 ของกรมสามัญศึกษา 4 มิถุนายน 2519, (อัครสาธา), หน้า 2.

⁵กัญญา สาคร, หลักบริหารการศึกษา (กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2519),
หน้า 155.

⁶อรุณ รักรธรรม, หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา-
พานิช, 2517), หน้า 195.

"...ภาวะผู้นำ (Leadership) นั้นย่อมเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการบริหารงาน เพราะผู้นำนั้นเปรียบประดุจดวงประทีปขององค์กร เป็นสัญลักษณ์ เป็นตัวแทนขององค์กร และเป็นจุดรวมพลังของทุกคนในองค์กร..." ฉะนั้น ผู้บริหารโรงเรียนย่อมเป็นหลักที่สำคัญยิ่งต่อโรงเรียน ต่อครูอาจารย์ และต่อผลงานอันเป็นส่วนรวม คุณภาพและคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารย่อมจะมีผลสะท้อนต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียนแต่ละแห่งเป็นอันมาก

เนื่องจากในหน่วยงานหนึ่ง จะประกอบด้วยบุคคล 2 ฝ่าย คือ ผู้บริหารและผู้ร่วมงาน จึงมีข้อจำกัดอย่างหนึ่งซึ่งเราจะต้องยอมรับอย่างตรงไปตรงมา เมื่อพูดถึงการบริหารก็คือ "...การบริหารงานทุกชนิด ผู้บริหารจะทำหน้าที่บริหารงานให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงานได้ จะต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ร่วมงาน ซึ่งมีความสำคัญต่อหน่วยงานมากเท่ากับผู้บริหารงาน จะแตกต่างกันเฉพาะบทบาทในการทำหน้าที่รับผิดชอบในหน่วยงานเท่านั้น..."⁷ ทั้งนี้ในการบริหารงานของโรงเรียนก็เช่นเดียวกัน จะให้บรรลุเป้าหมายได้ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะครูและนักเรียน ฉะนั้นผู้บริหารโรงเรียนซึ่งก็คือ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการก็จะต้องรู้จักที่จะดำเนินบทบาท หรือพฤติกรรมของตนอย่างเหมาะสมต่อบุคลากรในโรงเรียนด้วย

พฤติกรรมทางการบริหารของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ จึงเป็นสิ่งสำคัญมาก และสมควรที่จะศึกษาวิเคราะห์ ผู้วิจัยเชื่อว่า พฤติกรรมของผู้บริหารจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารนั้น ๆ มีคุณสมบัติ และภาวะผู้นำอยู่มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เนื่องจากภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการบริหารงาน ความสามารถและลักษณะผู้นำมีส่วนสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคุณภาพของโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษาเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังมองเห็นความสำคัญของการศึกษาพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาอีกประการหนึ่ง คือ ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนนี้เป็นตำแหน่งที่ได้รับการ

---

⁷ธีรชัย ปุณฺณโชติ, "พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล และองค์กรบริหารส่วนจังหวัด" แบบเสนอโครงการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยการศึกษาประเภทสถาบันการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2519. (อัครสำเนาะ). หน้า 6.

แต่งตั้งจากผู้บริหารระดับสูง ก่อนที่จะมีการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียน ควรจะได้มีการพิจารณาเลือกเฟ้นตัวบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งดังกล่าว อย่างละเอียดถี่ถ้วน และมีหลักเกณฑ์ การศึกษาพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จะสะท้อนให้เห็นถึงภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบัน และช่วยให้ผู้บริหารระดับสูงในการพิจารณาคัดเลือกตัวบุคคล เพื่อมาดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเท่าที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็น
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และการคัดเลือกบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอนาคต

สมมติฐานของการวิจัย

1. พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยส่วนรวม คำน Initiating Structure และ คำน Consideration อยู่ในระดับสูง
2. พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู-อาจารย์ ไม่แตกต่างกัน
3. พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็น ไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้จะศึกษาพฤติกรรมทางการบริหารงานของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือ ผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในพฤติกรรม 2 ด้าน คือ ด้าน Initiating Structure และ Consideration ในการปฏิบัติงานบริหารการศึกษา 5 ประเภท คือ งานวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารกิจการนักเรียน งานบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และงานบริหารธุรการ การเงินและบริการ โดยศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ และครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ ที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2519

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจำนวน 60 ข้อ เป็นเครื่องมือเพียงอย่างเดียวในการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้
2. การวิจัยครั้งนี้ ใช้ผู้ตอบแบบสอบถามจากตัวอย่างประชากรเพียง 2 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครู-อาจารย์ ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้เท่านั้น

คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 หรือมัธยมศึกษาปีที่ 1-5 สายสามัญ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาแต่ละแห่ง

ครู - อาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง ครู - อาจารย์ผู้ทำการสอนประจำในโรงเรียนมัธยมศึกษาแต่ละแห่งโดยไม่รวมผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

พฤติกรรมทางการบริหาร หมายถึง การกระทำรวมทั้งทำที่ที่ผู้บริหารแสดงออกให้ผู้ร่วมงานสามารถสังเกตเห็นได้ในการบริหารงาน⁸

พฤติกรรมด้าน Initiating Structure หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับสมาชิกในหน่วยงาน การจัดรูปแบบของหน่วยงานที่ดี วิธีติดต่อสัมพันธ์กัน ตลอดจนกระบวนการดำเนินงานเพื่อไปสู่เป้าหมาย⁹

พฤติกรรมด้าน Consideration หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการแสดงความเป็นมิตร ความเคารพนับถือ และการไว้วางใจกัน ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้นำกับผู้ร่วมงาน¹⁰

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

1. ทางค่านิยมฐาน

การวิจัยนี้จะช่วยให้ทราบถึงพฤติกรรมทางการบริหารด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และที่ควรจะเป็น

⁸ สุกัญณ์ มีชูทรัพย์, "พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารสถาบันการศึกษาพยาบาลในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518), หน้า 14.

⁹ สมาน วีระกำแหง, "พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครู" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513), หน้า 8.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

2. ทางค่านการประยุกต์

2.1 การวิจัยนี้จะเป็นแนวทางในการคัดเลือกบุคคลเพื่อมาดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาได้

2.2 การวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อตัวครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยตรงในการปรับปรุงตนเองให้ดียิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัยโดยสังเขป ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ก. ประชากรประกอบด้วย ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ และครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้ ซึ่งมีขอบเขตภายในท้องที่ 14 จังหวัด ได้แก่ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล สงขลา พัทลุง กระบี่ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ชุมพร ภูเก็ต ตรัง พังงา และระนอง

ข. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ดำเนินเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ใช้ประชากรในจังหวัดที่สุ่มตัวอย่าง โดยเลือกจังหวัดที่มาวิจัยครั้งนี้ประมาณร้อยละ 20 ของจังหวัดที่มีอยู่ในภาคใต้

2. เลือกอำเภอมาร้อยละ 50 ของอำเภอที่มีโรงเรียนมัธยมศึกษาจากแต่ละจังหวัดที่สุ่มตัวอย่างในข้อ 1.

3. เลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาของอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากข้อ 2. มาอำเภอละ 1 โรงเรียน

4. ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นประชากร เลือกจากโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างได้ในข้อ 3. โรงเรียนละ 1 คน

5. ครูอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร เลือกจากโรงเรียนในข้อ 3. จำนวนร้อยละ 50 ของครูที่ปฏิบัติงานจริงในโรงเรียนนั้น ๆ

การเลือกตัวอย่างในข้อ ข. ทั้งหมด ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมทางการบริหารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยอาศัยแนวจากแบบสอบถาม LBDQ (Leader Behavior Description Questionnaire) ซึ่งสร้างโดย แอนดรู ฮัลปิน (Andrew W. Halpin)

ลักษณะแบบสอบถามนี้มี 2 ลักษณะ คือ แบบเลือกตอบ (Check list) และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปสำรวจ และเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาได้โดยวิธีสถิติต่าง ๆ คือ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า $t - test$

ลำดับชั้นในการเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดลำดับชั้นของการเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึง ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อจำกัดของการวิจัย คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับชั้นในการเสนอข้อมูลตามลำดับ

บทที่ 2 เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึง ความหมายของผู้นำ ภาวะผู้นำ ประเภทของผู้นำ ลักษณะของการเป็นผู้นำที่ดี พฤติกรรมความเป็นผู้นำ

งานบริหารการศึกษา และการนำแบบสอบถาม LBDQ มาประยุกต์ใช้ในการวิจัยตาม
ลำดับ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล กล่าวถึง สมมติฐาน
ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวถึง ลำดับ
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งจะนำเสนอในรูปแบบตาราง และ
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ กล่าวถึง วัตถุประสงค์
ประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย
อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ส่วนสุดท้ายเป็นบรรณานุกรมและภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย